

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A honvédség fejlesztése.

Irta: Dr. Bognár Oszkár.

Igen komoly forrásból eredő híresztelés szerint a kormány a honvédség nagy arányú fejlesztésére nyert megbízást a királytól. Régebben ismeretes már a kormány programjából, hogy a honvédség ujoncjutalékát az 1890. V. t. c.-ben megállapított 12,500 fő helyett 25.000-re kívánja emeltetni. Már a 9-es bizottság programja beigéri a honvéd tüzérséget, most azonban sokkal megszembmenő fejlesztésről jön hiradás.

Ezek után azt hisszük, hogy azok az urak és lapok, akik a magyar ellenzék, a függetlenségi párt 905—906-i küzdelméről olyan fölényesen és leki-csinylően szoktak nyilatkozni, majd engedni fognak a gunyoros hangból. Mert bizonyosan tisztában van azzal minden magyar, hogy a bécsi udvar és hadvezetőség nem szerelemből vette fel programjába a honvédség fejlesztését és nem örvendezve iktatja törvénybe, hogy évente 12,500 katonával több tegyen esküt a magyar alkotmányra, hanem csak azért, mert kénytelen. Az pedig vitátlan, hogy erre a lépésre az az elszánt küzdelem indította bécsi „barátainkat“, amit a magyar ellenzék 1905-ben kifejtett.

Idézzük fel emlékeinkben az 1865-i kiegyezési tárgyalásokat. Az egyezkedés fonala már majdnem megszakadt a véderő kérdésnél. A király akkor hallani sem akart nemcsak az önálló hadseregről, hanem még a külön magyar honvédségről sem. Szünetelt is hosszabb ideig a tárgyalás és csak dicső emlékü királynénk kezdeményezésére folytak tovább. Különösen az önálló, magyar honvédelmi miniszterium felállítására ellen tiltakozott Ferenc József, mert ezt a 48-i törvények szervezték és végül is csak azon feltétel alatt fogadta el a honvédség és honvédelmi miniszterium felállítását, hogy a honvédelmi tárcát Andrássy Gyula gróf, kiből nagyon megbízott, vállalja el. Így is lett. Tény, hogy a honvédséget igen gyanus szemmel nézték mostanáig is smeg lehetünk róla győződve, hogy nagyon tartanak Bécsben egy újabb nemzeti küzdelemtől, ha a honvédség nagy fejlesztésébe beleegyeztek.

A honvédség ma 28 gyalogezredből és 10 lovas ezredből áll. Békélettszáma mintegy 32.000 ember. A csapatok gyengék, mert egy-egy század szemben a közösök 92 főnyi századaival csak 50

legényből áll. A lovas svadronok pláne 30—35 emberből állanak. Tüzérsége, utászága, szekerészete stb. segédcapata egyáltalán nincsen.

Ezzel szemben a honvédség úgy erőben, mint színvonalban rendkívül emeltetik. A 9-es bizottság programja beigéri már a honvédtüzérséget. A hirforrás szerint a honvédezek száma 32-re emeltetik, a legénység száma századonként 92 fő, mint a közös hadseregénél. A honvédkerületi parancsnokság hadosztály parancsnoksággá alakítatik át és minden hadosztály kap egy honvédtüzérezredet, később pedig fokozatos kifejtés útján tüzérbrigád.

Eddig vonakodtak utászcsapatokat adni a honvédség mellé. Az újabb terv szerint utász csapatokat is kap a honvédség, melynek egy része a táviró és műszaki munkákat végzi. Ezenkívül ellátják a honvédséget a szükséges mellékcsapatokkal, minő a szekerész, élelmezési, egészségügyi stb. csapatok.

Távol áll tőlünk, hogy ez az u. n. „vivmány“, amivel a kormány dicsekedni merészel, mint saját vivmányával, bennünket kielégítene, mert a függetlenségi párt ma is, mint azelőtt az *önálló magyar hadsereg* követelésének alapján áll. Rámutat azonban arra, hogy a királyi udvar ma olyan köveleléseket kénytelen teljesíteni, amikről azelőtt hallani sem akart és egyszersmind leszögezzük azt a tényt, hogy a véderő-javaslatok elleni küzdelem terén igenis mutatkozik a siker. Elértük azt, hogy már a király abba beleegyezik, hogy a honvédség létszáma béke idején 60.000 fő legyen.

A közel megvalósulás terén áll a magyar ágyugyár ügye, úgy hogy legalább a magvát látjuk — bár még kisded formában — a magyar hadseregnek.

Ez is bizonyíték amellet, hogy igenis hazug politikát hirdetnek, akik Tisza Istvánnal az élükön, a lemondás politikáját hirdetik és a „golyó és akasztófa“ veszedelmével akarják megrémíteni azokat, kik erélyesen *kitartanak a nemzet jogai mellett*.

A „Napközi Otthon“ három éves működéséről.

II.

A „Vasutas Szövetség“ központja 500, a M. kir. államvasutak igazgatósága 400, Dmke ujvidéki fiókja 200, Bácsbodrogyvármegye 300, Ujvidék sz. kir. város 400, Beocsini cementgyár 100, Gr. Chotek Rezső 100, ujvidéki kir.

kath. főgimnázium 100, ujvidéki takarékpénztár 50, magánosok 210, összesen 2260 koronát adományoztak, ezenkívül a Máv. igazgatósága még 4 m² tűzifát, 25 q szenet és 40 klgr. kőolajat utalványozott. Ujvidék sz. kir. város nemeslelkü közönsége részint egyszer s mindenkor adománynyal, részint azzal, hogy pártoló tagul szövetségünkbe belépett, támogatni sietett önzetlen vállalkozásunkban. Hálás köszönetet mondunk ez uton is mindazoknak, akik anyagilag erkölcsileg napközi otthonunk létesítésében pártfogolni szivesek voltak.

Az 1909. évi iskolai év már örvendetes eseménynyel kezdődött, nevezetesen a Beocsini cementgyár nemeslelkü tulajdonosai és igazgatói voltak az elsők, kik e humánus intézmény továbbfejlesztésére 1000 koronát adományoztak. Szövetségünk központi vezetősége pedig a brassói nagygyűlés határozata folytán beszerezte a szükséges evőeszközöket, tányérokat stb. 1909 november hó 20-án megkezdődött az étkezés. — Az ebéd levesből és tésztából vagy gulyásból, főzelék és kolbászból állott, az ételek minőségét a pályorvosok és választmányi tagok vizsgálták felül, 800 koronával járult a költségek fedezéséhez.

Ezzel az anyagi segítséggel az 1909-ik iskolai év folyamán régi vágya valósult meg az Otthon vezetőségének: 92 napon át 3264 adag meleg ebédet adott, 10 fillérnyi árban, míg 928 adagot teljesen ingyen nyújtott a szegénysorsu tanulóknak; az ebéd költsége 652 kor. 80 fillért tett ki. És ezzel a lépéssel már a második csatát nyertük meg, anyagi gondjaink oszlóban s régi vágyaink folyton a megvalósuláshoz közelebb jutottak és a nemeslelkü kezdeményezők, emberbarátok óhaja fedél alá került lassanként. Az 1909. év folyamán ugyancsak 60 tanuló helyeztünk el és pedig 48 fiut, 12 leányt. A tanulók mindjában megszerették az Otthont, hányan kérezték felvételre, hány szülő kopogtatott, kért — sajnos a helyiségek szűk volta ismét azt parancsolta, hogy jóléti intézményünk a zsufoltságot ne tőrje s ha Otthont létesít, az legyen kedves, kellemes találkozója a tanuló ifjúságnak, második Otthona a szülői háznak, ahol jóindulatu támogatásra találnak a növényedékek kivétel nélkül.

1909. évben az ingyenes író és rajzeszközökön kívül 8 szegénysorsu tanuló tankönyveit is díjmentesen szerezte be az Otthon vezetősége. Továbbá az Otthon javára fényesen sikerült hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendeztünk, melynek tiszta jövedelme 304 kor. 12 fillér volt.

* *

Az 1910. évről már ismét sikeresen számolhatunk be, nemcsak azért, mert az előző évet kedvező pénzegenleggel zárhattuk le,

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

fizet a betétek után 4 és fél százalékos kamatot.

de főként azon okból, mert a beocsini cementgyárak 1000 koronás nagylelkű adománya ismét kezünkhöz jutott; ezenkívül a központi vezetőség a m. évi orsz. nagygyűlés határozata értelmében szintén 1000 koronát folyósított az Otthon céljára, Ujvidék sz. kir. város törvényhatósága pedig 200 koronás adományával lehetővé tette azt az ideális helyzetet, hogy a tanulók ez évben kivétel nélkül teljesen ingyenesen ebédben részesültek.

Ebben az iskolai évben 147 napon át részesültek a növendékek meleg ebédben, ezuttal már 7347 adag ebéd és 3494 drb. zsemlye lett részükre teljesen díjtalanul kiszolgáltva, ennek összes költsége 1585 kor. 24 fillért tett ki.

1910-ben 43 fiú és 17 leány nyert elhelyezést. 8 szegénysorsu tanulónak ismét ingyenesen adtuk a tankönyveket. A kir. kath. főgimnáziumot 4, a szerb főgimnáziumot 5, kereskedelmi 6, polgári iskolát 31 s az elemi iskolát 14-en látogatták. Valamennyi jómagaviselet és szorgalmas tanulással kívánta meghálálni az Otthon vezetőségének fáradozását. A növendékek közül 42 vasutas szülők gyermeke, 6 beocsini, a többi pedig Bácska vidékeiről való.

Három évvel ezelőtt létesült az Otthon s máris szép eredményeket ért el. Az ujvidéki iskolákat Bácska alsó részéből, nem különben a Szerémségből közel 200 vidéki tanuló (elemi, polg., keresk., magyar és szerb főgimn.) látogatja. Vonalak szerint következőleg oszlik meg az ujvidéki iskolákat — naponta vonatokkal — látogató tanulók száma:

Ujvidék—titel 25, Ujvidék—beocsin 22, Ujvidék—zombor 25, Ujvidék—óbecse 49, Ujvidék—zimony 70, összesen: 191.

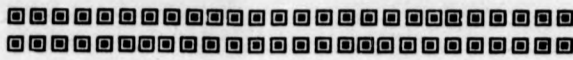
Kivánatosnak tartanók, hogy a tanulók részére — úgy amint ez már a külföldön is be van vezetve — külön kocsik bocsátásának rendelkezésükre s a jegyvizsgálók, főkalauzok, állomásvezetők részéről kellő felügyelet és támogatásban részesülnének.

Az ujvidéki kerület látva a nemesszívű emberberátok lelkes támogatását, célul tűzte ki elsősorban, hogy nemcsak a 60 tanuló látja el ingyen írószerekkel és ebédrel, hanem a jövő évben tankönyveiket is ingyen szerzi be számukra. Az Otthon továbbfejlődése az volna, hogy minden vidéki tanuló előtt kitarthatná szerető karjait. Gondoljuk csak el, hogy az a 10—12 éves kis leányka vagy fiucska 30—40 50 sőt 70 km. távolságról törekszik be Ujvidékre hidegben, hóban, esőben, szélben egyaránt és már hajnali 5 órakor készülődik a nagy utra, hogy reggel 8 órakor Ujvidéken lehessen az iskolában. A délutáni iskolai előadások és vonatok miatt sokszor este 7—9 órakor érhet csak haza.

Az ujvidéki iskolákat a rendelkezésünkre álló adatok szerint évről-évre mintegy 5—600 tanulóval több látogatja sugyanezen arányban növekszik a vidéki — vonatokkal bejáró — tanulók száma is. Égető kérdés az új főgimnázium felépítése, sürgős a polgári és kereskedelmi iskolák szétválasztása és modern kibővítése. Világos dolog ez már azért is, mert — a Szerémségben egy szerb főgimnázium és teologia van Karlócán, ezt jobbra a szerbajku papi pályára készülő ifjuság látogatja, — de ez is szűk már; a szerémi magyarok, kereskedők, iparosok, továbbá a Bácska alsó részében lakó különböző ajkuak gyermekei az ujvidéki jóhírű iskolákat keresik fel.

Az Ujvidéki Városi Artézi Jódosfürdő és Vizgyógyintézet.

biztosan gyógyít

csúzt, köszvényt,
ischiászt, görvélyt,
női betegségeket,
csontbántalmakat,
vérbajt, ideges-
séget.

Fürdő és ivókura.
Prospektus ingyen.
Telefon 264. s.

Színház.

Kövessy társulatával szerdán kezdte meg városunkban működését és eddigelé egy drámát, egy vígjátékot és egy operettet mutatott be. Közönségünk eddigelé azonban nem pártfogolta abban a mértékben, amelyet Kövessy a város közönsége érdekeit szemmel tartása és érvényesítése miatt joggal megérdemelt volna.

Szerdán Henri Batoille színműve „A balga szűz” töltötte be az est műsorát. A megrázó vonásokban gazdag szindarab előadásában mindenesetre első sorban Jákó Amáliát kell kiemelni, aki hivatásának teljes magaslatán állva a legművészebb alakítást nyújtotta és ezáltal kiváló tehetségéről nyújtott tanubizonyságot. Gömöri Vilma, mint a címszerep alakítója szintén igen jól töltötte be a reábizott szerepet. Lajthaynak alakítása nem mindenben fedte a szerzőnek intencióit. Armaturyt talán túllágyan játszotta. Léway a herceg szerepében adott kifogástalant.

Csütörtökön Molnár Ferenc kitünő vígjátékát „A testőr”-t adták. Kár, hogy ép a címszerepben kreálójá, Pilisi László hirtelen megbetegedett és így az utolsó pillanatban kellett azt tőle Lajthaynak átvenni. Bár jól játszott, mégse vetköztethette le alakításában az improvizált játék tulajdonságait. Gömöri nagy tetszést keltett a színész nő szerepében. Kövessynének egy kitünő humoros szerep jutott, míg Léway mint kritikus szintén igen jó volt.

Pénteken a múlt évről nagyon is ismeretes „Luxemburg grófja” ment új volt Batkó Etel mint Didier, Krémerné mint Juliette és Pataki mint Barit. Az előadás eléggé jó volt.

HIREK.

T. vidéki olvasóinkat, akik a II. évnegyedi előfizetést még nem újították meg, kérjük, hogy az előfizetési összeget, valamint az I. évnegyedről esetleg fenálló hátralékot mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Orient ásványviz. Az Ujvidéki Városi Artézifürdő igazgatósága által nagy apparátussal forgalomba hozandó Orient ásványviz május hó első napjaiban kezd meg kívánatos és remélhető diadalutját. Az ujvidéki Orient ásványviz, amelynek vegyelemzését dr. Hankó Vilmos, az Európaszerte ismert kiváló balneológus és vegyész készítette, a legpompásabb, legkitünőbb, s legegészségesebb kristálytisza bakteriummentes ital, amely hivatva van kiváló tulajdonságánál fogva az ásványvizkereskedelemben forradalmat csinálni. Midőn olvasóink figyelmét felhívjuk ezen ásványviz lapunk utolsó oldalán foglalt hirdetésére, ezt abban a reményben tesszük, hogy az új ásványviz-iparunk öregbiteni fogja Ujvidék iparának messze vidéken való nagy hírét.

Választók figyelmébe. Az 1912-re összeállított, illetőleg kiigazított ideiglenes választói névjegyzék f. május 5—25-ig r. 8—12 óráig a város jegyzői hivatalában közszemlére ki lesz téve s az esetleges felszólamlások ellen teendő észrevételek pedig május 16—25-ig adandók be a jegyzői hivatalban.

Tűzoltó-egyleti közgyűlés. Az ujvidéki önk. tűzoltó-egylet e hó 30-án, jövő vasárnap d. u. 3 órakor tartja 38-ik évi rendes közgyűlését.

Kinevezés. Schneider Fülöp, az ujvidéki légszeszgyár igazgatója a pozsonyi légszeszgyár igazgatójává, egyúttal pedig a Pozsony vidéki légszeszgyárak felügyelőjévé neveztetett ki.

Eljegyzés. Szélig József, az ujvidéki takarékpénztár főkönyvelője eljegyezte békényi és hajdudoroghi Dr. Szabó József hódsgái kir. közjegyző és neje Trischler Eteika kedves, szeretetreméltó leányát: Luizikát.

Az ujvidéki köszöntő társaság, mint értesülünk legutóbbi közgyűlésén elnökké ismét Gerich István polgártársunkat választotta meg és a folyó ügyek intézésére mellé héttagú bizottságot rendelt. Ez a bizottság elhatározta, hogy a már eddig is szép eredményű turzást szakértő utasítás szerint folytatni fogja. Ebből a célból érintkezettbe lépett egy szakértő bányamérnök jó nevű geológussal, aki megígérte, hogy már legközelebb meg fogja a turzási területet vizsgálni s hogy a társulat 113 turzási jogát átkutathassa, napokat fog körünkben tölteni. Az elnök megígérte, hogy lapunkat időnként az eredményről értesíteni fogja. Szerencse fel!

Athletikai élet az U. A. C.-ban. Az Ujvidéki Athletikai Club mindennap pont 6 órákor tartja trainingjét a sporttelepen. Vasárnap d. e. rendkívüli közgyűlés van összehívva a beltéri r. kath. iskolában, még pedig pont 10 órákor. Tárgy: A miniszteri leirat tárgyalása az alapszabályok ügyében. Ez uton is kérjük a t. tagokat s a sportérdeklődőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg az ülésen. Azonkívül vasárnap tartjuk első mérkőzésünket Péterváraddal. A mérkőzés d. u. 3 órákor Péterváradon fog tartatni. Jövő vasárnap lehetőleg a helybeli sporttelepen revansch-mérkőzést tartunk.

Pezsgő élet a fürdőben. A városi fürdő husvét óta ugyszólván új képet kapott, mivel sok idegen fürdővendég a husvétüli ünnepet követő napokban tömegesen jött Ujvidékre, hogy a számtalan esetben páratlanul bizonyult Ujvidéki Jódosfürdő kiváló áldásos és gyógyhatású vizét használja, gyötrő bántalmaitól szabaduljon. Az eddigi bejelentésekből következtetve biztosan lehet állítani, hogy az Ujvidéki Városi Ártézifürdőben az élet páratlanul élénk és mozgalmas lesz, ami csak örömmel töltheti el Ujvidék város közönségét, amely az idegenek beözönlése által csak haszonhoz juthat.

Felhívás öt éves találkozóra. Felkérjük mindazon volt osztálytársainkat, kik velünk az 1905-6. tanévben az ujvidéki polgári leányiskolát végezték, hogy megbeszélésünkhöz híven f. év május 1-én délelőtt 11 órákor az ujvidéki polgári leányiskolában megjelenjenek. Pálmai Erzsike. Wertheim Ilonka.

Gyermeknap. Az évente szokásos gyermeknap — a nőegyletek szives közreműködése mellett, június 4. és 5-én, pünkösdkor fog megtartatni.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 14-21-ig bejelentett születések 14, még pedig 7 fiu, 7 leány; meghalt: 16.

Könyvelési tanfolyam. Rangl Endre, a Brüll-féle kendergyár főkönyvelője f. é. május 1-vei könyvelési tanfolyamot nyit, melyre felhívjuk az érdeklődők figyelmét. A tanfolyamon részt vehet nemre és korra való tekintet nélkül mindenki, aki a könyvelést biztosan és gyorsan elsajátítani óhajtja. Értekezni lehet: Zrinyi Ilona-u. 48.

Baics I. zeneiskolája II. hangversenye jövő vasárnap, apr. hó 30-án fél 6 órákor fog megtartatni. Minthogy a hangversenyek iránt oly nagy az érdeklődés, hogy az Erzsébet szálló díszterme kicsinynek bizonyul, a II. hangverseny Récesei négy vigadó-jában lesz. E hangversenyen szerepelni fognak Dr. Mayer

Oszkárné, Dr. Zoltán Sándorné, Czebak Malvinné, Dungyerszky Jásané urnők, Berics Gabrielle kisasszony, Dr. Ribiczey Elemér, Schuchtar Albin és Sachs Emil urak. Bérletjegy mindhárom hangversenyre 2 kor. és kaphatók Ognyanovics könyvkereskedésében és Kuborczy cukrászdájában.

Érdekes. Az U. H. nemcsak közli id. Hekschér Sándor hamburgi banküzletének sorsjátékra vonatkozó — nekünk is ismételt megküldött s felkínált, de visszautasított — hirdeteit, hanem fenti cím alatt még külön felhívja olvasóinak figyelmét! A t. lapot — úgy látszik — nem tudja, hogy az ilyen külföldi sorsjátékok hirdetei magyarországi lapokban a legszigorubbán tiltva vannak. Felhívjuk rá a kir. ügyészség figyelmét, melyet e szokatlan és tiltott hirdetés úgy látszik — eddig elkerült.

Az Ujvidéki Dalárda fennállása 40-ik évfordulója alkalmából, pünkösdkor zászlójának ujjáavatási ünnepélyére készül s a zászlóanyai tisztre Matkovits Béla főispán nejét kérte fel.

Ha rossz a gyomra, már holnap reggel igyék reggelizés előtt fél pohár **Ferencz József-keserűvizet.** A kellemetlen érzések csakhamar megszűnnek és étvágya fokozottabb mértékben fog visszatérni. Ezen rég idők óta népszerű és valóban ritka természeti gyógykincset a legjelesebb orvosok állandóan ajánlják.

Többek között Dr. Hirsch porosz királyi titkos egészségügyi tanácsos, a berlini Friedrich Wilhelm egyetem tanára, azt mondja róla: „Tapsztalataim szerint a természetes **Ferencz József-keserűviz** épp oly biztosan, mint enyhén ható gyógyszer olyan betegségeknel, melyeknél egy enyhén oldó és hajtó ásványvíz használata ajánlatos.”

Ezért könnyen érthető, hogy nem csak Magyarországon tegelterjedtebb a **Ferencz József-keserűviz,** hanem a világkereskedelemben is virágzó kiviteli cikk helyét foglalja el. Bevásárlásnál úgy a gyógyszerárakban mint a fűszerüzletekben nagyon ajánlatos csakis „valódi **Ferencz József-keserűviz**“ elnevezést használni, nehogy valamilyen más csekélyebb értékű vizet kapjunk.

Felölős szerkesztő: Zandauer Ágoston.

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Póthirdetmény.

Az ujvidéki gör. kel. szerb hitközség választmányának póthatározata folytán a „**Határör**“ c. lap 31. számában megjelent **Arlejtési hirdetmény** megtoldatik azzal, hogy a választmány fentartja jogát arra, hogy a pályázók közül kinek adja bérbe a Kossuth Lajos-u. 25. sz. házának Szlavnic István mérnök által I. I. emeleti lakosztályt.

Ujvidéken, 1911. április hó 20-án.

az ujvidéki gör. kel. szerb hitközség elnöksége.

BARTH DOMONKOS
könyvkötő és dobozkészítő
Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mint a bórond, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobozok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállítanak és olcsó árban számíttatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmámba vágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

Teljes tisztelettel
BARTH DOMONKOS.

12-52

Szőlőoltványok

Huszonöt legjobb bor és csemegefajban még negyvenzer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Europában a legkorábban érő fajszőlő, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugasnak is kitűnő faj.

Piros Delaware

Negyven hektóliter terem holdanként, melyért írásban jótállok. Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez. Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Bihar m.) posta, távir-
da és telefon állomás.

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!”

Vigyázzon! Csakis a „Jakobi” jelzése valódi

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonattal

a világ legjobb fémtisztítószeré

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300-600 korona.

HECHT Bankház Részvénytársaság, Budapest.
Ferenczkek tere 6.

NESTLÉ

gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka

50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet

tartalmaz
1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

THIERRY A. **BALZSAMA** törvényesen
gyógyszerész védve

THIERRY A. BALZSAMA

Allein echter Balsam
aus der Schulzange-Apothekes
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Csakis apáca védjeggyel valódi. Minden hamisítás, utánzás és más balzsamnak félrevezető védjeggyel árusítása törvényesen üldöztetik és szigorúan büntetettik.

Ez a balzsam: 1. Utolérhetetlen hatásos szer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a Katarrust, csillapítja a váladékot, szünteti a fájdalmas köhögést és hasonló avult bajokat is gyógyít. 2. Kinűnően hat torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden nyakbetegségnél stb. 3. Gyökereken megszüntet minden lázt. 4. Gyógyítja a máj, gyomor, belek minden betegségét, gyomorgörcsöt, kólikát és zaggatást. 5. Gyógyít aranyeret és hemoroidát. 6. Enyhén székajtó, vertisztító, tisztítja a vesét, erősít étvágyat és emésztést. 7. Kitűnő fogfájás, odvas fogak, szájpaplátnál stb. elveszi a száj és gyomor rossz szagát. 8. Jó szer giliszta, galandféreg és epilepszia ellen. 9. Külsőleg gyógyít sebeket forradásokat orbáncot, kiütéseket, égési sebeket, fagyást, rühét, fejfájást, zúgást, csúzt fülfájást stb. Egy családban sem hiányozzék, kivált influenza, kolera s más járvány idején. Gondosan tessék ügyelni - zöld védjegyre az apácával. Kapható minden nagyobb gyógyászerárban és nagyban a droguista nagykereskedésekben.

Cím: A Thierry védangyal-gyógyszertára Pregrada, Rohics mellett. 12 kis, vagy 6 dupla, vagy 1 nagy különleges üveg 5 K 60 fill. Kisebb mennyiség nem küldetik. Szétküldés csak a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett. Thierry egyedül hamisítatlan Centifolia-húzókencőse mindennemű sebekre stb. 2 üveg 3 K. 60 f.

Kiadó

Bercsényi-utca 16. szám alatt 1 üzlethelyiség, egy lakás 3 utcai. 1 udvari szobával, 1 konyhával és mellékhelyiségekkel. Bővebbet Königstädter Testvéreknél.

Házfeladás.

A Petőfi-utca 55. számú újonnan épült ház, mely 3 szobából, üzlethelyiségből, élezkamra, padlás és pincéből áll, villanyvilágítással ellátva és **csatornázva**, a hozzátartozó 2 régi lakással, udvarral és kerttel együtt előnyös feltételek alatt, szabad kézből eladó. Bővebbet a háztulajdonosnál.

BERGER RIZZI gépirói, könyvviteli és gyorsírói

□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□

mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfolyamot, meg pedig szigorúan szakképzett, felkimeretes és celszerű vezetés mellett.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitel és gyorsíráse 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is.

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitel 12 kor gyors, írói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz.

Évről-évre gyarapodó vevőkörünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelővel kötött egyezségek alapján NAGY előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

Fűszer, csemege, Kávészükségletét
legalcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél UJVIDÉKEN szeresheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

32-50.

A gyomor egészségének fentartása

főleg az emésztés szabályozásán, előmozdításán és a kellemetlen székrekedés távoltartásán alapszik. A legjobb válogatott és hatásos gyógyfüvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó haziszser, mely a mértékletlenség, meghülés és székrekedés következményeit pld. a puffogást, a túlságos savképződést és a göresős fájdalmakat enyhíti és megszünteti: Dr. ROSA gyomorbalzsama B. FRAGNER gyógytárából Prága.

FIGYELMEZTETÉS!

A csomagolás minden részén rajta van a törvényes védjegy

Főraktár:

B. Fragner cs. és kir. udvari szállító

„Zum schwarzen Adler“ PRAG, Kleinseite 203, (a Nerudgasse sarkán)

Postai szállítás uaponként

1 egész üveg 2K., 1/2 üveg 1K. 1 K. 50 f. előzetes beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K. 80 f. egy nagy üveg, 4 K. 70 f. 2 nagy üveg, 8 K., 4 nagy üveg, 22 K. elle. -ben 14 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.

Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógyszertáraiban.

Cégváltozás.

Ezennel bátorkodom Ujvidék és környéke t. c. közönségének bees tudomására hozni, hogy az itteni piacon már 66 éve

Altwirth Frigyes fia cég

alatt fenálló üzletet átvettem és továbbra is „Altwirth Frigyes fiának utóda” cég alatt a legszolidabb módon mint eddig is vezetni fogom.

Egyben van szerencsém tudatni, hogy miután ezen üzlet nagyon kedvező feltételek mellett birtokomba jutott, úgy azon he'yzetben vagyok, hogy az összes raktáron lévő árukat ezen időnyre a legolcsóbb árak mellett árusítom.

Meggyőződés végett kérem szives látogatásával megtisztelni, mikor is törekedni fogok jó áruval és pontos szolid kiszolgálással az igen tisztelt vevőimet minden tekintetben kielégíteni.

Kérve szives támogatásukat s magamat becses figyelmükbe ajánlva maradtam

Altwirth Frigyes fiának

utóda: Szremcsevics Sándor.

Bárhhol

Csak a MAGGI névvel és a keresztcsillag védjeggyel valódi!

legyen szükségünk húslevesre (levesekhez, főzelékekhez, mártásokhoz,) úgy azt a leggyorsabban, legolcsóbban és legkényelmesebben készítjük a

MAGGI-féle

húsleves-kockából,

Csak forró vízzel kell leönteni!

derabja 5 f.

Öt liter
rendelésnél házhoz szállít

Eredeti Szerémi Hegyi **BORT**

Wachtl Imre kádár
Ujvidék,
Petőfi-utca 8. szám.

Rattó-paszta

Patkányok

teljes kipusztítására szavatosság mellett.

Üvegekben 1 kor. 2 kor. és 4 korona.

RATTO

Detsinyi Frigyes Budapest V. Marokkói-utca 2. Ujvidéken kapható:
Grossinger János gyógyszerárában.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazánok, Motorok, Sinek, Szivattyúk, Malomgépek. Modern transmissiók, Táviridahuzatok.

Minden méret és nagyságban kaphatók.

Abeles Emil vas- és géposztályánál
Budapest, V. kerület, Váci-út 88. szám.

Gépek és kazánok kölcsönbe is adtnak.
Telefon 132 - 14. Sürgőnycim: „Barsek”.

Eredeti „OTTO“ motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz
gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

A magan járó eredeti „OTTO“
benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép motor- és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien
Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.
Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

UJVIDÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
TELEFON 174.

Az Ujvidéki Népbank Részvénytársaság tőketörlesztéses kölcsönöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig terjedő félévi törlesztések s kedvező feltételek mellett nyújt.

Bővebb felvilágosítást nyújt a hivatalos órákban
AZ IGAZGATÓ.

Pontos és szolid kiszolgálás, legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ludwig József Ujvidék,
Kossuth Lajos-utca 49. sz.

Ajánlja dusan fölszerelt fűszer, kávé, naponta friss pörkölt kávé, csemege, ásványvizek és magyarád hegyaljai borok, legválasztékosabban fölszerelt raktárát.

A szőlősgazdáknak figyelmét felhívja a **Continental szőlőoltógumira**, mely egyedüli e nemben és bármely időjárás mellett sem válik le, a miről számos elismerő levelem van.

Saxonia rézgalic 96%-os, raffiaháncs, konyhakerti és gazdasági magvak, melyeknek csiraképességéről szavatolok.

Tessék árlapot kérni és az árkülönbségekről meggyőződést szerezni.

Magyar királyi dohány, szivar, okmánybélyeg és levéljegyek.

Zikmund és Tsa Gépgyára vas- és Lágyvasöntődéje Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után továbbá transmissiókat és szijkerekeket, gőzkazánokat és vitzartányokat. E szakmába vágó javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

Ujvidéki „Orient“ Ásványviz.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a legközelebbi napokban,

UJVIDÉKI „ORIENT“ ÁSVÁNYVIZ

elnevezéssel baktériummentes, kristálytisza, **lithiumtartalmu**, legmegbízhatóbb, legegészségesebb forrásvizünket palackokba töltve, szénsavval telítve, **mint kitünő üdítő és borvizet** forgalomba hozzuk.

Az Ujvidéki „Orient“ Ásványvizzel úgy kívánunk közönségünk elé lépni, hogy az Orient viz **kitünő összetételénél, pompás ízénél** fogva, nemkülönben páratlan és egyedül álló **olcsóságánál** fogva egy csapásra hódítsa meg a közönséget.

Az „Orient“ ásványvizet Hankó Vilmos dr. kémiai tanár, a Magy. Tud. Akadémia tagja, a magyar Balneológiai Értesítő szerkesztője vegyelemmezte és a következő hivatalos véleményt adta le:

Az ujvidéki hévívíz artézi forrás szénsavval telített vizének (Orient-üdítőviz) kémia összetétele:

I.		II.	
1000 gr. vízben:		A jónok sókká alakítva: 1000 gr. vízben:	
a) Elektropozitiv jónok:			
Natrium-jón	0.3948 gr.	Natriumhydrocarbonat	0.7129 gr.
Calcium-jón	0.0249 „	Natriumchlorid	0.4961 „
Magnesium-jón	0.0186 „	Magnesium hydrocarbonat	0.1131 „
Kalium-jón	0.0109 „	Calcium hydrocarbonat	0.1008 „
Vas-jón	0.0086 „	Vas hydrocarbonat	0.0279 „
Ammonium-jón	0.0010 „	Kalium chlorid	0.0198 „
Lithium-jón	0.0004 „	Natriumsulfat	0.0142 „
Mangan jón	0.0002 „	Lithium hydrocarbonat	0.0038 „
b) Elektronegativ jónok:			
Hydrocarbonat-jón	0.7110 gr.	Ammoniumchlorid	0.0029 „
Chlór-jón	0.3124 „	Jódkalium	0.0022 „
Sulfat-jón	0.0096 „	Mangan hydrocarbonat	0.0006 „
Jód-jón	0.0017 „	Kovasav	0.0437 „
Kovasav	0.0437 „	Szabad széndioxid	2 8841 „
Szabad széndioxid	2.8841 „	Szabad széndioxid térfogl	1463.2 cc.
Szabad széndioxid térfogl.	1463.2 cc.	A víz hőmérséklete a forrásnál	23 C.

Kimutatható még: aluminium, szervesanyag.

Az ujvidéki artézi kut vize eredetében az alkalikus sós hévizek közé tartozik **jelentékeny** jód tartalommal. A vizet összetételre, tisztaságára, gyógyíthatásra kiváló viznek ismerték fel és használták mindazokban a bajokban, amelyekben a jódtartalmu alkalikus sós ásványvizek specificumok. Hogy ez a gyógyviz a forrástól távol eső helyen és mint üdítőviz érvényesüljön, egy balneotechnikai szempontból is kifogástalan berendezés alkalmazásával a vizet szénsavval telítik. A telítéssel a viz, az elemzési eredményből kitetszőleg, összetételében nem változott; megtartotta minden kiváló tulajdonságát. A telítéssel azonban **kitünő tulajdonságokat** kapott, **kellemes, savanyuizú, nemcsak mint gyógyviz, de mint üdítő viz, borviz és asztali viz is elsőrendű.**

E nagy mélységből fakadó állandó összetételű ásványviz kémiai analysis alapján igen tiszta ásványviznek minősítendő.

A mellékelt bizonyítvány tanúsága szerint az elemzésre felküldött viz városi hatóság jelenlétében töltetett és pecsételtet le,

Budapest, 1911. április 16.

DR. HANKÓ VILMOS,

II. ker. áll. főreáliskola chem. tanára, a magy tudományos akadémia tagja.

Orient Ásványvizünket kizárólag Ujvidék területére a következő **kivételesen kedvezményes** árakon hozzuk forgalomba:

ÁRAK FILLÉREKBE:

Palack nélkül				Palackkal együtt				Üres palack visszavételi ára			
1/2	1	1 1/2	2	1/2	1	1 1/2	2	1/2	1	1 1/2	2
liter				liter				liter			
8	12	16	20	18	28	34	44	10	16	18	24

Az Orient ásványviz tehát nemcsak a világ legolcsóbb ásványize, hanem egyuttal olcsóbb

 a szódaviznél is.

Az Orient ásványvizet gyönyörűen etiketirozott palackokban **házhöz** szállítjuk és elegendő egy levelezőlap, hogy a legkisebb mennyiséget is házhöz vitessük.

Üres Orient palackokat **teljes megvételi** összegben veszünk vissza, vagy csak a viz árának ráfizetése ellenében tele palackra cserélünk ki.

Május hó 1-étől—10-éig mindenki, aki a Városi Artézi Jódosfürdőben fürdik, jegyéhez egy

ingyen Orient utalványt kap,

amelynek ellenében bármely üzletben díjtalanul szolgáltatnak ki **egy üveg Orient ásványvizet.**

Kérjük mindenütt az Orient ásványvizet!

 Ujvidéki csak ujvidéki ásványvizet igyék!

Szives támogatásért esedez

Az Ujvidéki Orient Ásványviz Kutkezelősége:
az Ujvidéki Artézi Jódosfürdő és Vizgyógyintézet.